

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Mandatno-imunitetna komisija

Številka: 060-04-1/2022/7
Ljubljana, 24. 1. 2022

Predlog

Z A P I S N I K

20. redne seje Mandatno-imunitetne komisije Državnega sveta Republike Slovenije, ki je potekala v ponedeljek, 10. 1. 2022 v sobi 212/II, Šubičeva 4, Ljubljana.

Seja se je začela ob 12.00 uri in končala ob 14.15 uri.

PRISOTNI:

- predsednik komisije: Franci Rokavec,
- podpredsednica komisije: Lidija Jerkič,
- člani komisije: Igor Antauer, dr. Branka Kalenič Ramšak in Cvetko Zupančič.

OSTALI PRISOTNI:

- dr. Dušan Štrus, sekretar Državnega sveta

Sejo je sklical in vodil predsednik komisije Franci Rokavec.

S sklicem seje so člani komisije in vabljeni na sejo prejeli naslednji predlog dnevnega reda:

1. Potrditev zapisnika 14. izredne seje Mandatno-imunitetne komisije

- Predlog zapisnika ste prejeli po elektronski pošti.

2. Poročilo o delu Mandatno-imunitetne komisije za leto 2021

- Predlog poročila ste prejeli po elektronski pošti.

3. Razno

Naknadno so po elektronski pošti v torek, 4. 1. 2022 prejeli še predlog za razširitev dnevnega reda s točko:

1.A Predlog pobude Mandatno-imunitetne komisije za sprejem sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta

Predlog za razširitev predloga dnevnega reda s točko 1.A Predlog pobude Mandatno-imunitetne komisije za sprejem sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta **je bil sprejet** (PRISOTNIH 5, ZA 5, PROTI 0).

Naknadno so po elektronski pošti v petek, 7. 1. 2022 prejeli še predlog za razširitev dnevnega reda s točko:

1.B Predlog pobude Mandatno-imunitetne komisije za sprejem Sklepa o obravnavanju in varovanju tajnih podatkov v Državnem svetu Republike Slovenije

Predlog za razširitev predloga dnevnega reda s točko 1.B Predlog pobude Mandatno-imunitetne komisije za sprejem Sklepa o obravnavanju in varovanju tajnih podatkov v Državnem svetu Republike Slovenije **je bil sprejet** (PRISOTNIH 5, ZA 5, PROTI 0).

Na podlagi sprejete razširitve je predsedujoči seji dal na glasovanje predlog dnevnega reda, skupaj s sprejeto razširitvijo:

1. Potrditev zapisnika 14. izredne seje Mandatno-imunitetne komisije

1.A Predlog pobude Mandatno-imunitetne komisije za sprejem sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta

1.B Predlog pobude Mandatno-imunitetne komisije za sprejem Sklepa o obravnavanju in varovanju tajnih podatkov v Državnem svetu Republike Slovenije

2. Poročilo o delu Mandatno-imunitetne komisije za leto 2021

3. Razno

Predlagani dnevni red je bil **sprejet** (PRISOTNIH 5, ZA 5, PROTI 0).

Ad 1)

Mandatno-imunitetna komisija je brez pripomb potrdila (PRISOTNIH 5, ZA 5, PROTI 0) zapisnik 14. izredne seje.

Ad 1A)

Mandatno-imunitetna komisija Državnega sveta je na 20. redni seji 10. 1. 2022 obravnavala Predlog Pobude Mandatno-imunitetne komisije za sprejem sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta (v nadaljevanju: PoDS-1).

Člani komisije so se uvodoma seznanili s Poročilom Delovne skupine za pripravo usklajenega Predloga sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta (v nadaljevanju: Delovna skupina). Slednja je komisiji v odločanje in sprejem predlagala usklajeno besedilo predlaganih sprememb in dopolnitev 33.a, 69. in 75.a člena ter predlaganega novega 75.b člena PoDS-1. Delovna skupina je prav tako predlagala, da Mandatno-imunitetna komisija na podlagi mnenja Službe Državnega sveta za pravne in analitične zadeve (v nadaljevanju: SPAZ) opravi razmislek o zagotovitvi poslovniške podlage za izvedbo sej na daljavo tudi v običajnih okoliščinah, ko niso izpolnjeni pogoji iz 33.a člena PoDS-1, ter razmislek o členu, ki bi zagotavljal

naknadno ugotavljanje kršitve PoDS-1 s strani predsedujočega seji Državnega sveta, komisije ali interesne skupine. Dodatno se je Delovna skupina seznanila s predlogom Interesne skupine delojemalcev za spremembo 49. člena PoDS-1 in predlogom spremembe 35. člena PoDS-1 ter predlagala, da se do navedenih členov dodatno opredeli SPAZ. Prav tako se je Delovna skupina tudi seznanila z osnutkom besedila predlaganih sprememb in dopolnitev določb PoDS-1, ki urejajo procesno imuniteto državnih svetnikov.

Komisija se je prav tako seznanila tudi z Mnenjem SPAZ, v katerem se je slednja opredelila do dilem in pobud, ki jih je v poročilu izpostavila Delovna skupina. V zvezi z vprašanjem poslovniške dopustitve izvajanja sej na daljavo je SPAZ opozorila, da so določeni argumenti v prid izvajanju sej na daljavo v običajnih okoliščinah posebej pomembni, zato predlaga, da se v okviru Mandatno-imunitetne komisije in vseh interesnih skupin opravi poglobljena razprava o nekaterih dilemah, ki jih je SPAZ izpostavila, saj je to odločitev, ki jo morajo sprejeti državne svetnice in državni svetniki sami. Tako je SPAZ v mnenju navedla, da je treba določiti najmanj, ali se bodo seje na daljavo izvajale kot primaren način izvedbe sej ali zgolj kot ena od možnosti, ali bodo seje na daljavo možne le za izredne ali tudi za redne seje, kdo bo določal o izvedbi sej na daljavo, možnost izvedbe t. i. hibridnih sej ipd. Poudarjeno je bilo, da bo SPAZ po prejemu mnenja Mandatno-imunitetne komisije in stališč interesnih skupin lahko oblikovala besedilo členov, ki bo odražalo večinsko voljo državnih svetnic in državnih svetnikov in glede na predlagana izhodišča izpostavila morebitne dodatne težave, ki bi se lahko pojavile ob urejanju sej na daljavo. SPAZ se je prav tako opredelila do predloga naknadnega ugotavljanja kršitev s strani predsedujočega seji in izpostavila pomen proceduralnega vprašanja ter opozorila na možnost eskalacije konflikta, ki bi ga takšna ureditev prinesla. SPAZ je v zvezi s predlagano časovno omejitvijo razširitve dnevnega reda že sklicane seje v 35. členu PoDS-1 prav tako opozorila na potencialen konflikt med različnimi določbami PoDS-1 ter na potencialno neučinkovitost takšne določbe. Skladno s tem je poudarila, da je treba pred morebitno določitvijo roka za razširitev dnevnega reda seje Državnega sveta razmisliti o tem, ali potrebujejo državne svetnice in državni svetniki več časa za proučitev pobud za odločilni veto ali tudi za proučitev ostalih zadev, ki jih obravnavajo in ali več časa potrebujejo le pri razširitvah že sklicanih sej Državnega sveta ali tudi pri sklicih izrednih sej Državnega sveta.

V razpravi članov komisije so bile uvodoma poudarjene negativne plati sej na daljavo. Izpostavljeno je bilo, da pozornost državnih svetnikov pri sejah na daljavo ni enaka kot na sejah s fizično prisotnostjo, hkrati pa je opazno predvsem pomanjkanje neformalne in neverbalne komunikacije, kar naj bi vodilo tudi v večjo konfliktnost. Pri tem je bila posebej poudarjena skupinska narava dela državnih svetnikov, ki ga ni mogoče primerjati s pisarniškim delom. Prav tako je bilo izpostavljeno, da so državni svetniki s prevzemom funkcije prevzeli tudi odgovornost, da se sej osebno udeležujejo, ne glede na njihov kraj prebivališča.

V razpravi je bilo prav tako poudarjeno, da so seje na daljavo izrednega pomena v trenutnih okoliščinah. Izpostavljena je bila predvsem trenutna situacija s porastom okužb s SARS-CoV-2 (COVID-19) zaradi pojava različice Omikron. Pri tem so člani komisije izrazili predvsem skrb zaradi morebitnih odrejenih izolacij, kar bi lahko vodilo v nesklepčnost že na naslednji redni seji Državnega sveta. Ob tem so v razpravi izrazili dilemo, ali je lahko v trenutnih okoliščinah v skladu s 33.a členom PoDS-1

lahko sklicana seja na daljavo kljub temu, da uradno epidemija ni razglašena. Člani komisije so bili seznanjeni, da trenutno besedilo navedenega člena omogoča tudi sklic v trenutnih razmerah, kar pa je prepuščeno odločitvi predsednika Državnega sveta po posvetovanju s kolegijem.

Člani komisije so se prav tako strinjali, da mora biti časovna omejitev v spremenjenem 75.a in novem 75.b členu PoDS-1 urejena brez izjem, t. j. brez besede praviloma, ki je zapisana v trenutnem predlogu. Strinjali so se, da so državni svetniki v nasprotnem primeru vedno znova postavljeni v nezavidljiv položaj, z določno zapisano časovno omejitvijo pa bo tudi Vlada Republike Slovenije morala spoštovati PoDS-1 in pravočasno vložiti morebitni novi predlog interventnega zakona, z upoštevanjem časa, ki ga bodo za proučitev zakona imeli na voljo državni svetniki.

Člani komisije so se strinjali, da gre tako pri predvideni ureditvi 75.a in 75.b člena PoDS-1 kot tudi ureditvi sej na daljavo v običajnih okoliščinah za pomembna vprašanja, do katerih bi se morale ponovno opredeliti interesne skupine, pri čemer so bili člani komisije soglasni, da je bolje, da komisija z vložitvijo pobude v postopek še počaka na odziv interesnih skupin, šele nato pa predlog pobude ponovno obravnava ter oblikuje končno besedilo pobude. Člani komisije so pri tem izrazili strinjanje, da bi bil temu ustrezno predlog sprememb in dopolnitev PoDS-1 predvidoma obravnavan na februarski redni seji Državnega sveta.

Po končani razpravi na 20. seji 10. 1. 2021 so prisotni člani Mandatno-imunitetne komisije soglasno (PRISOTNIH 5, ZA 5, PROTI 0) sprejeli naslednji

s k l e p:

1. Mandatno-imunitetna komisija **podpira** Predlog Pobude Mandatno-imunitetne komisije za sprejem sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta, pri čemer iz predlagane spremembe 75.a člena in predlaganega novega 75.b člena črta besedo »praviloma«. Mandatno-imunitetna komisija spremenjeni Predlog Pobude za sprejem sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta pošilja v obravnavo interesnim skupinam.

2. Mandatno-imunitetna komisija ob upoštevanju trenutno veljavnega besedila 33.a člena Poslovnika Državnega sveta, ki omogoča izvedbo sej na daljavo, meni, da ureditev poslovniške podlage za izvedbo sej na daljavo v običajnih okoliščinah trenutno ni potrebna.

Ad 1B)

Mandatno-imunitetna komisija Državnega sveta Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: komisija) je na 20. redni seji 10. 1. 2022 obravnavala Predlog pobude Mandatno-imunitetne komisije za sprejem Sklepa o obravnavanju in varovanju tajnih podatkov v Državnem svetu Republike Slovenije.

Komisija je bila seznanjena, da je Državni svet na 43. seji 15. 9. 2021 sicer sprejel Sklep o ravnanju s tajnimi podatki v Državnem svetu Republike Slovenije, ki ga je nato posredoval v odobritev Uradu Republike Slovenije za varovanje tajnih podatkov (v nadaljevanju: UVTP), slednji pa je na sklep dal pozitivno mnenje. Po sprejemu sklepa, vendar še pred njegovo objavo, pa je bil v Državnem svetu opravljen

inšpekcijski nadzor na področju tajnih podatkov. V zvezi z ugotovitvami inšpekcije je pravna služba pripravila nov sklep, ki upošteva vse podane pripombe inšpekcije in odpravlja ugotovljene nepravilnosti in pomanjkljivosti, k novemu besedilu pa je predhodno soglasje podal tudi UVTP. Člani komisije so se seznanili, da je bistveno predvsem to, da novi Sklep o obravnavanju in varovanju tajnih podatkov v Državnem svetu Republike Slovenije vsebuje besedilo, ki je že bilo obravnavano in sprejeto na 43. seji Državnega sveta, dopolnjeno z vsebino, ki je doslej bila urejena v drugem aktu, ki naj bi ga na podlagi prejšnjega sklepa sprejel sekretar Državnega sveta. Člani komisije so v razpravi podprli predlagano besedilo sklepa.

Po končani razpravi na 20. seji 10. 1. 2022 so člani Mandatno-imunitetne komisije soglasno (PRISOTNIH 5, ZA 5, PROTI 0) sprejeli naslednji

s k l e p :

Mandatno-imunitetna komisija **podpira** Predlog Pobude za sprejem Sklepa o obravnavanju in varovanju tajnih podatkov v Državnem svetu Republike Slovenije.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Franci Rokavec.

Ad 2)

Mandatno-imunitetna komisija Državnega sveta je na 20. redni seji 10. 1. 2022 obravnavala Predlog poročila o delu Mandatno-imunitetne komisije za leto 2021. Člani komisije so soglasno **sprejeli** (PRISOTNIH 5, ZA 5, PROTI 0):

POROČILO O DELU MANDATNO-IMUNITETNE KOMISIJE ZA LETO 2021

1. Sestava in področje dela komisije:

V skladu s Sklepom o izvolitvi predsednikov, podpredsednikov in članov komisij Državnega sveta Republike Slovenije z dne 10. 6. 2020 Mandatno-imunitetno komisijo sestavljajo:

Predsednik: Franci Rokavec,

Podpredsednica: Lidija Jerkič,

Člani: Igor Antauer, dr. Branka Kalenič Ramšak in Cvetko Zupančič.

Na podlagi Sklepa o ustanovitvi in nalogah komisij Državnega sveta Republike Slovenije, ki ga je Državni svet sprejel na 2. seji 21. 12. 2017, Mandatno-imunitetna komisija poleg zadev, ki izhajajo iz Zakona o Državnem svetu in Poslovnika Državnega sveta, opravlja še naslednje naloge:

- obravnava predloge sprememb poslovnika in drugih aktov Državnega sveta,

- obravnava predloge za razlago določb Poslovnika Državnega sveta in drugih aktov Državnega sveta,
- obravnava predloge aktov, ki urejajo pogoje za delo članov Državnega sveta,
- obravnava druge zadeve, za katere jo pooblasti Državni svet.

2. Število sej in obravnavanih zadev

Komisija se je sestala na šestih (6) rednih in dveh (2) izrednih sejah.

Komisija je obravnavala skupno osem (8) zadev, šest (6) na rednih sejah in dve (2) na izrednih sejah.

3. Zadeve, ki jih je obravnavala komisija:

1. Pobudi za razlago določb Poslovnika Državnega sveta, ki urejajo razširitev dnevnega reda sklicane seje Državnega sveta, v zvezi z izvedbo 18. izredne seje Državnega sveta (14. seja komisije, 11. 1. 2021). Komisija se je s pobudama seznanila in pripravila poročilo za Državni svet.
2. Predlog pobude Mandatno-imunitetne komisije za sprejem sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta (14., 15. in 16. seja komisije, 11. 1. 2021, 1. 3. 2021 in 12. 3. 2021). Komisija je na 16. seji predlagala ustanovitev ad hoc delovne skupine za uskladitev različnih predlogov sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta.
3. Predlog sprememb in dopolnitev Poslovnika državnega zbora (PoDZ-1G) - skrajšani postopek, EPA 1768-VIII (17. seja komisije, 17. 5. 2021). Komisija je predlog podprla in posredovala mnenje pristojni Komisiji Državnega zbora za poslovnik, ki je predlog na 11. seji 23. 6. 2021 podprla. Spremembe in dopolnitve Poslovnika državnega zbora (PoDZ-1G) so bile sprejete na 24. seji Državnega zbora 9. 7. 2021.
4. Predlog Mandatno-imunitetne komisije za imenovanje predstavnika Državnega sveta v delegaciji za plenarna zasedanja Konference o prihodnosti Evrope (18. seja komisije, 7. 6. 2021). Komisija je predlog sprejela in pripravila poročilo za Državni svet, ki je predstavnika imenoval na 41. seji Državnega sveta Republike Slovenije, ki je potekala 9. 6. 2021.
5. Priporočila Komisije za preprečevanje korupcije Državnemu svetu Republike Slovenije št. 06216-11/2019/26 33001, 33004 z dne 3. 6. 2021 (19. seja komisije, 8. 9. 2021). Mandatno-imunitetna komisija je priporočila obravnavala skupaj s Komisijo za državno ureditev kot zainteresirana komisija. Skupno mnenje komisij je bilo posredovano Komisiji za preprečevanje korupcije.
6. Pobuda za sprejem Sklepa o ravnanju s tajnimi podatki v Državnem svetu Republike Slovenije (19. seja komisije, 8. 9. 2021). Komisija je pobudo podprla in pripravilaporočilo za Državni svet. Sklep o ravnanju s tajnimi podatki v Državnem svetu Republike Slovenije je Državni svet sprejel na 43. seji 15. 9. 2021.
7. Osnutek predloga Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi – strokovno usklajevanje (13. izredna seja komisije, 25. 10. 2021). Komisija se je z osnutkom seznanila in posredovala mnenje Ministrstvu za javno upravo.
8. Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem svetu – zakonodajna iniciativa (14. izredna seja komisije, 8. 11. 2021). Komisija je

predlog podprla in pripravila poročilo za Državni svet, ki je nato zakonodajno iniciativo sprejel na 45. seji 10. 11. 2021.

4. Vsebinski povzetki poročil, sklepov in pomembnejših razprav komisije

4.1. Pobudi za razlago določb Poslovnika Državnega sveta, ki urejajo razširitev dnevnega reda sklicane seje Državnega sveta, v zvezi z izvedbo 18. izredne seje Državnega sveta

Komisija je na 14. seji 11. 1. 2021 obravnavala Pobudi za razlago določb Poslovnika Državnega sveta, ki urejajo razširitev dnevnega reda sklicane seje Državnega sveta, v zvezi z izvedbo 18. izredne seje Državnega sveta. Pobudo je komisiji najprej predložil predsednik Državnega sveta Alojz Kovšca. V odgovor pobudi je državni svetnik Branimir Štrukelj komisiji poslal Pobudo za ugotavljanje kršitev Poslovnika Državnega sveta v zvezi z razširitvijo dnevnega reda na 18. izredni seji Državnega sveta. V zvezi s pobudama je Služba Državnega sveta za pravne in analitične zadeve (SPAZ) pripravila mnenje v zvezi z vprašanji, ki so se zastavljala pri obravnavi obeh pobud.

Komisija se je seznanila z navedbami obeh pobudnikov in mnenjem SPAZ. Oba pobudnika sta predstavila svoj pogled na potek 18. izredne seje Državnega sveta, pri čemer je državni svetnik Alojz Kovšca vztrajal na stališču, da je bil dnevni red navedene seje razširjen v skladu s Poslovnikom Državnega sveta, državni svetnik Branimir Štrukelj pa mu je kot predsedujočemu 18. izredni seji Državnega sveta očital, da je tekom seje večkrat kršil poslovniške določbe. Predstavnik SPAZ je pri predstavitvi mnenja službe podal interpretacijo relevantnih določb Poslovnika Državnega sveta ter omenil, da se služba ni opredeljevala do zatrtih kršitev, saj to ni niti v pristojnosti SPAZ niti v pristojnosti Mandatno-imunitetne komisije.

Člani komisije so v razpravi poudarili, da komisija ni pritožbeno telo za presojanje morebitnih kršitev Poslovnika Državnega sveta na preteklih sejah Državnega sveta, temveč je njena vloga le podati razlago poslovniških določb za naprej. Člani komisije so poudarili, naj se v prihodnje tovrstne dileme razrešujejo na sami seji, kjer Poslovník Državnega sveta razlaga predsedujoči, ki lahko Mandatno-imunitetni komisiji med samo sejo naloži, naj poda razlago poslovniških določb. Komisija je nato sprejela sklep, da se je seznanila s pobudama predsednika Državnega sveta Alojza Kovšce in državnega svetnika Branimirja Štruklja ter mnenjem SPAZ. Hkrati je slednji naložila, naj pri pripravi predlogov sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta podrobneje prouči postopek uvrščanja točk na dnevni red že sklicane seje Državnega sveta. Na podlagi razprave je bilo pripravljeno poročilo za Državni svet.

4.2. Predlog pobude Mandatno-imunitetne komisije za sprejem sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta

Komisija je predlagane spremembe in dopolnitve Poslovnika Državnega sveta obravnavala na 14. redni seji, ki je potekala 11. 1. 2021, na 15. redni seji, ki je potekala 1. 3. 2021, ter na 16. redni seji, ki je potekala 12. 3. 2021.

Na 14. redni seji je bil Predlog pobude Mandatno-imunitetne komisije za sprejem sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta obravnavan v okviru

razširitvene 2.A točke dnevnega reda, pri čemer so se člani komisije strinjali, da glede na razpravo pri predhodni točki (glej 4.1. točko) poglobljeno razpravo o predlaganih spremembah Poslovnika Državnega sveta opravijo na eni od naslednjih sej.

Na 15. redni seji so člani komisije nadaljevali z obravnavo predlaganih sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta, seznanjeni pa so bili tudi z mnenjem SPAZ glede vlaganja pobud za sprejem odločilnega veta z namenom pospešiti uveljavitev zakonodaje, kar je bil tudi glavni razlog za pripravo predlaganih sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta. Komisija je tako ugotovila, da slednje vsebujejo predlagane spremembe 33.a, 35., 69. in 75.a člena Poslovnika Državnega sveta ter predlagani novi 75.b člen, ki bi urejal postopanje Državnega sveta v primerih, ki jih ureja 21.a člen Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi. Člani komisije so v razpravi ugotovili, da se težave pri postopku za sprejem odločilnega veta pojavljajo že nekaj časa, zato je dobrodošel vsak korak, ki bi pripomogel k rešitvi težav. Izpostavljeno je bilo, da je Predlog pobude za sprejem sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta pripravila SPAZ. Glede na pomisleke o nekaterih predlaganih rešitvah in negotovi podpori so se strinjali, da bi bilo koristno, če bi svoje predloge in pripombe k predlogu pobude podale tudi interesne skupine. Skladno s tem je komisija sprejela sklep, da je predlog Pobude za sprejem sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta ustrezen, interesne skupine pa naj se do slednjega opredelijo do 11. 3. 2021 do 12. ure, svoje pripombe pa komisiji pošljejo v amandmajski obliki.

Mandatno-imunitetna komisija je glede na sklep, ki ga je sprejela na 15. redni seji in s katerim je predlog Pobude Mandatno-imunitetne komisije za sprejem sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta poslala interesnim skupinam, na 16. redni seji 12. 3. 2021 nadaljevala z obravnavo Predloga Pobude. Člani komisije so se seznanili s stališči interesnih skupin. Interesna skupina delojemalcev je predlog podprla, predlagala pa je tudi vključitev dveh novih členov. Interesna skupina delodajalcev je predlagala milejšo večino za sprejem akta v predvidenem 75.b členu ter podrobnejšo obrazložitev določitve večine za odločitev. Interesna skupina negospodarskih dejavnosti je predlagala strožje časovne roke v nekaterih členih in črtanje nekaterih predlaganih sprememb. Interesna skupina lokalnih interesov je izrazila nasprotovanje predlaganim spremembam Poslovnika Državnega sveta, Interesna skupina kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev pa je slednje podprla, vendar izrazila nasprotovanje predlogom ostalih interesnih skupin. V razpravi so se člani komisije strinjali, da se pri sprejemanju predlaganih sprememb Poslovnika Državnega sveta ne mudi in glede na nasprotujoča si stališča obravnava pobude v takšni obliki na 38. seji Državnega sveta ni smiselna. Posebej je bilo izpostavljeno, da Interesna skupina lokalnih interesov, ki je tudi najštevilčnejša interesna skupina v Državnem svetu, predlaganih sprememb ne podpira. V luči tega bi bilo po mnenju članov komisije treba opraviti dodatne razprave in preveriti, ali obstaja pripravljenost za kompromis, ki bi omogočal uveljavitev vsaj nekaterih predlaganih sprememb PoDS-1. Glede na stališča interesnih skupin so se člani komisije strinjali, da bi bil smiseln sestanek predsednika komisije s predsednikom Državnega sveta, na katerem bi se ob prisotnosti sekretarja Državnega sveta in predstavnikom iz službe Državnega sveta pogovorila o nadaljnjem postopku sprejemanja in usklajevanja predvidenih sprememb in dopolnitev PoDS-1. Predlagana je bila tudi ustanovitev ad hoc delovne skupine, v katero bi bili imenovani predstavniki interesnih skupin in ki bi

oblikovala usklajeno besedilo Predloga Pobude in v kateri bi bil po en predstavnik iz vsake interesne skupine, ki bi imel tudi polno pooblastilo svoje interesne skupine za usklajevanje besedila Predloga Pobude.

Na podlagi sklepa komisije je bila oblikovana Delovna skupina za pripravo usklajenega Predloga sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta (PoDS-1G 2021), ki se je prvič sestala 3. 5. 2021, drugič 20. 5. 2021, tretjič 14. 6. 2021 ter četrtič 13. 9. 2021, ko je tudi zaključila z delom. Komisija bo tako v prihodnje na podlagi usklajenega predloga odločala o Predlogu Pobude.

4.3. Predlog sprememb in dopolnitev Poslovnika državnega zbora (PoDZ-1G) - skrajšani postopek, EPA 1768-VIII

Komisija je na 17. redni seji 17. 5. 2021 obravnavala Predlog sprememb in dopolnitev Poslovnika državnega zbora (PoDZ-1G), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru po skrajšanem postopku predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim poslancem Vojkom Starovičem (v nadaljevanju: predlagatelj).

Komisija je predlog akta podprla. Ugotovila je, da želi predlagatelj s predlaganimi spremembami in dopolnitvami Poslovnika državnega zbora (v nadaljevanju: PoDZ-1) doseči dva poglobljena cilja. Prvi od dveh poglobljenih ciljev predloga je sprememba 118. člena PoDZ-1, ki bo predlagatelju zakona omogočila, da s predlogom razpolaga ves čas zakonodajnega postopka. Posledično ga bo lahko umaknil tudi tik pred obravnavo, česar do zdaj ni mogel storiti, ampak je bil predlog zakona kljub morebitnim zadržkom obravnavan. Drugi poglobljeni cilj predloga pa je sprememba ureditve poslanske imunitete, pri čemer je ključni del sprememb boljša ločitev med predhodnim priznanjem imunitete, ki temelji na zahtevi pristojnega državnega organa, in naknadnim priznanjem imunitete, ki temelji na obvestilu pristojnega državnega organa. Komisija se je prav tako seznanila z mnenjem Vlade Republike Slovenije. Slednja z vidika načela delitve oblasti ne more posegati niti v postopek odločanja ter način organizacije dela v Državnem zboru in njegovih delovnih teles, ki sta urejena s PoDZ-1, niti v ureditev zakonodajnega postopka v delu, ki se proceduralno nanaša na nadomestitev predloga zakona ali dela predloga zakona ter njegov umik.

Komisija je ugotovila, da je pri postopku odločanju o naknadni imuniteti ključna sprememba, ki predvideva, da bo Državni zbor obvestilo o začetku kazenskega postopka zoper poslanca, ki se na imuniteto ne sklicuje, obravnaval fakultativno, torej le takrat, ko obstajajo utemeljeni razlogi, da je odločanje o imuniteti potrebno za delovanje Državnega zbora. Postopek odločanja v tem primeru se izvede le, če to predlaga predsednik Državnega zbora, poslanska skupina, katere član je poslanec, na katerega se imuniteta nanaša, ali poslanec, če ni član nobene poslanske skupine. Predlagatelj mora pri tem navesti razloge, s katerimi utemeljuje odločitev o naknadni imuniteti. Če nihče od upravičenih predlagateljev ne predlaga odločanja o imuniteti, Državni zbor o imuniteti ne odloča. Predlog tako ločuje med postopkom predhodnega priznanja imunitete po drugem odstavku 83. člena Ustave ter postopkom naknadnega priznanja imunitete po tretjem odstavku 83. člena Ustave.

V razpravi so člani komisije predlagane spremembe prepoznali kot smiselne in ustrezne. Poudarjeno je bilo, da imajo državni svetniki po Ustavi zagotovljeno enako

imuniteto kot poslanci Državnega zbora, zato bo moral Državni svet po sprejemu sprememb ureditve procesne imunitete poslancev v PoDZ-1 na enak način spremeniti tudi ureditev procesne imunitete v Poslovniku Državnega sveta. Komisija je pozdravila tudi predlagano rešitev, v skladu s katero bo lahko predlagatelj predlog zakona umaknil do začetka obravnave predloga zakona in ne več do sklica seje, na kateri bo obravnavan predlog zakona. Rešitev po mnenju komisije v zakonodajni postopek prinaša večjo fleksibilnost.

Komisija je Predlog sprememb in dopolnitev Poslovnika državnega zbora (PoDZ-1G) podprla ter ugotovila, da bo v primeru sprejema Predloga sprememb in dopolnitev Poslovnika državnega zbora (PoDZ-1G) treba sprejeti tudi ustrezne spremembe v Poslovniku Državnega sveta. Komisija je mnenje posredovala pristojni Komisiji Državnega zbora za poslovnik. Slednja je predlog na 11. seji 23. 6. 2021 podprla. Spremembe in dopolnitve Poslovnika državnega zbora (PoDZ-1G) so bile sprejete na 24. seji Državnega zbora 9. 7. 2021.

4.4. Imenovanje predstavnika Državnega sveta v delegaciji za plenarna zasedanja Konference o prihodnosti Evrope

Komisija je na 18. seji 7. 6. 2021 obravnavala kandidaturo državnega svetnika Bojana Kekca za predstavnika Državnega sveta v delegaciji za plenarna zasedanja Konference o prihodnosti Evrope. Komisija je obravnavala tudi kandidaturo državnega svetnika Bogomirja Vnučca, ki pa ni izpolnjevala zahtevanih pogojev. Komisija je kandidaturo državnega svetnika Bojana Kekca podprla in predlagala Državnemu svetu, da ga imenuje za predstavnika Državnega sveta v delegaciji za plenarna zasedanja Konference o prihodnosti Evrope. Državni svet je sledil predlogu komisije in Bojana Kekca imenoval na 41. redni seji Državnega sveta Republike Slovenije, ki je potekala 9. 6. 2021.

4.5. Priporočila Komisije za preprečevanje korupcije Državnemu svetu Republike Slovenije št. 06216-11/2019/26 33001, 33004 z dne 3. 6. 2021

Komisija za državno ureditev in Mandatno-imunitetna komisija sta na skupni seji, 8. 9. 2021, obravnavali Priporočila Komisije za preprečevanje korupcije Državnemu svetu Republike Slovenije, št. 06216-11/2019/26 3301, 3304 (v nadaljevanju: Priporočila). Komisija za državno ureditev je predlog zakona obravnavala kot pristojna komisija (59. redna seja), Mandatno-imunitetna komisija (19. redna seja) pa kot zainteresirana komisija.

Komisijama je predstavnik Komisije za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju: predstavnik KPK) uvodoma na kratko pojasnil namen priporočil, ki so bila poslana Državnemu svetu in izrazil prepričanje, da Državni svet priporočilom želi slediti ter predlagal, da se lahko posamezna odprta vprašanja preverijo in rešujejo znotraj delovne skupine. Članom komisij je nato dr. Matej Avbelj predstavil pravno mnenje, ki ga je pripravil na zaprosilo Državnega sveta, vsebuje pa ustavno-pravno analizo odnosa med Državnim svetom in KPK. V mnenju je avtor problematiziral predvsem vseobsežno definicijo pojma nasprotja interesov ter enako obravnavo subjektov v različnih položajih. Predstavnik službe Državnega sveta je članom obeh komisij predstavil odziv službe Državnega sveta na tisti del Priporočil, ki se nanašajo na delovanje službe.

V razpravi so člani Komisije za državno ureditev in Mandatno-imunitetne komisije izpostavili več tematik. Pozdravili so namero KPK, da usmeri in svetuje Državnemu svetu pri njegovem delovanju na področju obvladovanja in preprečevanja korupcijskega tveganja ter izrazili podporo vsem naporom in ukrepom za izboljšanje Etičnega kodeksa in Poslovnika Državnega sveta. Vseeno pa je bilo večkrat poudarjeno, da je posebej problematična nedoločenost priporočil KPK, saj obstaja velika negotovost zaradi neopredeljenih in preširokih pojmov, kot je npr. nasprotje interesov. Komisiji sta v razpravi poudarili tudi vlogo državnih svetnikov kot predstavnikov lokalnih in funkcionalnih interesov, katerih temeljna naloga je predstavljanje interesov. Nejasnost zakonodaje jih po njihovem mnenju postavlja v neugoden in nedorečen položaj, v katerem ne vedo, kako pravilno ravnati. Izpostavili so svojo dolžnost zastopati interese, ki jih predstavljajo, ter dolžnost srečevanja s svojo volilno bazo. Zaradi nedorečene zakonodaje pa ne vedo, kje so meje njihovega delovanja, ki bi jim določale, s kom se srečevati in katere stike prijavljati. Izpostavljeno je bilo, da jim tudi po uvodnem usposabljanju s strani KPK ob začetku mandata ni nedvoumno jasno, kaj je pri izvrševanju njihove funkcije sprejemljivo in kaj ne.

V razpravi je bilo glede Etičnega kodeksa Državnega sveta poudarjeno, da je slednji nastal kot posledica sodelovanja Državnega sveta in KPK, ki je besedilu na koncu tudi izrazila odobravanje, zato je bilo sodelujočim deloma nerazumljivo, zakaj navedeni kodeks ni več ustrezen. V razpravi je bila izražena pripravljenost sprejeti ustrezne spremembe Etičnega kodeksa, vendar s pomočjo usmeritev s strani KPK ter da bo jasen in uporaben. V razpravi je bilo izpostavljeno tudi poročanje KPK o premoženjskem stanju, ki so ga državni svetniki od zadnje spremembe ZIntPK dolžni opraviti enkrat letno. Poudarjeno je bilo, da v navedenem poročanju predstavijo celovito sliko svojega finančnega stanja, ki ne omogoča protipravne pridobitve večje premoženjske koristi, ne da bi to KPK zaznala. Ob tem so izpostavili tudi nekatere težave s spletnimi orodji, prek katerih se izvaja poročanje o premoženjskem stanju, ki občasno ni omogočalo vnosa vseh podatkov. Sodelujoči v razpravi so poudarili, da ne gre za konflikt med organoma, torej med KPK in Državnim svetom, temveč za nekakovostno zakonodajo, ki ni dovolj določna in jasna. Izpostavljeno je bilo, da je treba trenutno stanje preseči in poskrbeti za ustrezno zakonodajno in podzakonsko podlago, ki bo jasno definirala tako odnose med obema organoma kot ravnanje državnih svetnikov pri izvrševanju njihove funkcije.

Na podlagi opravljene razprave in podanega mnenja prof. dr. Avblja je bilo predlagano, da služba Državnega sveta pripravi predlog pobude zahteve za začetek postopka za oceno ustavnosti ZIntPK, ki bi jo nato komisiji obravnavali in predložili v odločanje Državnemu svetu. Na ta način bi ZIntPK podvrgli presoji, s katero bi ugotovili, ali so zakonske določbe dovolj jasne, v nasprotnem primeru pa bo zakonodajalec ZIntPK moral spremeniti. Po mnenju nekaterih sodelujočih v razpravi bodo na ta način državni svetniki končno prišli do odgovora, kdaj prihaja do nasprotja interesov in kako se ga morajo izogibati. V okviru razprave so bili podani tudi drugačni pogledi, pri čemer je bilo opozorjeno tudi na dolg postopek odločanja Ustavnega sodišča, ki o morebitni zahtevi ne bi odločilo do konca trenutnega mandata Državnega sveta.

Po opravljeni razpravi sta Komisija za državno ureditev in Mandatno-imunitetna komisija sprejeli sklep, da sta se seznanili s priporočili KPK, s pravnim mnenjem dr. Mateja Avblja in z odzivom službe Državnega sveta na tisti del priporočil KPK, ki se nanašajo na delovanje službe. Dodatno je Komisija za državno ureditev kot pristojna komisija sprejela še dodatni sklep, s katerim je predlagala, da služba Državnega sveta pripravi predlog pobude za začetek postopka za oceno ustavnosti Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije, medtem ko Mandatno-imunitetna komisija tega sklepa ni sprejela. Na podlagi razprave in sklepov je bilo pripravljeno skupno mnenje obeh komisij, ki je bilo posredovano Komisiji za preprečevanje korupcije.

4.6. Pobuda za sprejem Sklepa o ravnanju s tajnimi podatki v Državnem svetu Republike Slovenije

Komisija je na 19. redni seji 8. 9. 2021 obravnavala Pobudo državnega svetnika Alojza Kovšce za sprejem Sklepa o ravnanju s tajnimi podatki v Državnem svetu Republike Slovenije.

Komisija je bila seznanjena, da gre za akt, ki ga sprejema Državni svet, saj ureja tudi ravnanje državnih svetnikov na področju ravnanja s tajnimi podatki. Temeljni razlog za sprejem novega sklepa je zastarelost trenutno veljavnega sklepa, pri čemer je treba poudariti, da se je v vmesnem času spremenila tudi področna zakonodaja. Slednja tako državnim svetnikom zdaj nalaga več obveznosti, denimo dolžnost udeležbe na osnovnem usposabljanju o ravnanju s tajnimi podatki in obvezna obdobja usposabljanja. Na podlagi predlaganega sklepa bo nato sprejet tudi ustrezen načrt varovanja tajnih podatkov, ki bo podrobneje urejal tudi delovanje Službe Državnega sveta na tem področju. Komisija je podprla Pobudo za sprejem Sklepa o ravnanju s tajnimi podatki v Državnem svetu Republike Slovenije.

Državni svet je Sklep o ravnanju s tajnimi podatki v Državnem svetu Republike Slovenije na 43. seji 15. 9. 2021 sprejel.

4.7. Osnutek predloga Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi – strokovno usklajevanje

Komisija je na 13. izredni seji 25. 10. 2021 obravnavala Predlog Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi – strokovno usklajevanje (v nadaljnjem besedilu: Predlog ZRLI-1), ki ga je Državnemu svetu v strokovno usklajevanje posredovalo Ministrstvo za javno upravo in ki naj bi nadomestil trenutno veljavnega Zakon o referendumu in o ljudski iniciativi (v nadaljnjem besedilu: ZRLI).

Člani komisije so uvodoma ugotovili, da lahko glede na prejeti dopis št. 007-907/2021/3 z dne 7. 10. 2021 Predlog ZRLI-1 pregledajo in se do njega opredelijo le v delu, ki zadeva pristojnosti in delo Državnega sveta, kar pomeni, da je za razpravo komisije relevanten le 24. člen Predloga ZRLI-1. Pri tem so člani komisije izrazili tudi zanimanje, kdaj bo Predlog ZRLI-1 pripravljen za zakonodajni postopek. Člani komisije so se strinjali, da predvideni šesti odstavek 24. člena Predloga ZRLI-1 ne rešuje težav, s katerimi se zaradi predvidenega postopka pri hitrejši uveljavitvi zakona sooča Državni svet. Zgolj obveščanje s strani Vlade Republike Slovenije namreč ne bo preprečilo vlaganja pobud za sprejem odložilnega veta z namenom

zagotoviti hitrejšo uveljavitev zakona, ki so v nasprotju s samim namenom instituta odločilnega veta.

Člani komisije so pri tem izrazili interes, da bi se tovrstna problematika morebiti uredila v predlogu novele Zakona o državnem svetu, vendar so bili seznanjeni, da je bil postopek, ki ureja hitrejšo uveljavitev zakona, urejen v ZRLI zato, ker je za hitrejšo uveljavitev zakona po 21.a členu treba zadostiti dvema pogojema, in sicer mora Državni svet odločati o vetu, nato pa mora Državni zbor sprejeti sklep o nedopustnosti referendumu. Člani komisije so izrazili prepričanje, da je opazno pomanjkanje politične volje za ustrezno ureditev postopka na strani Državnega sveta. Izpostavljeno je bilo, da napreduje tudi postopek priprave sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta, ki pa brez ustrezne ureditve v zakonu ne morejo celovito urediti nastale problematike. Državni svetniki bodo tako še naprej prisiljeni vlagati predloge za odločilni veto, kljub zavedanju, da je to, sicer kratkoročno koristno ravnanje, dolgoročno izredno škodljivo za položaj in vlogo Državnega sveta.

Komisija je ugotovila, da predlagani 24. člen Predloga Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi ne rešuje nastale problematike, ki je nastala ob zadnji spremembi Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi (v nadaljnjem besedilu: ZRLI-E). Mandatno-imunitetna komisija je vseeno podala apel, da se najde ustrezna politična volja in se v predlogu novega Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi (v morebitni povezavi z Zakonom o državnem svetu) oblikuje ustrezna celovita rešitev težav pri odločanju o predlogih odločilnih vetov, s katerimi se od sprejetja novele ZRLI-E naprej sooča Državni svet. Na podlagi razprave in sklepov je bilo pripravljeno mnenje komisije, ki je bilo posredovano Ministrstvu za javno upravo.

4.8. Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem svetu – zakonodajna iniciativa

Mandatno-imunitetna komisija Državnega sveta Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: komisija) je na 14. izredni seji 8. 11. 2021 obravnavala Pobudo državnega svetnika Alojza Kovšca za sprejem Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem svetu – zakonodajna iniciativa.

Komisijo je državni svetnik Alojz Kovšca, predsednik Državnega sveta (v nadaljnjem besedilu: pobudnik) seznanil, da gre za tretji poskus sprejema novele Zakona o državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 94/07 - odl. US, 95/09 - odl. US, 21/13 - ZFDO-F, 81/18 - odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZDSve), ki bi ustrezno naslovlila protustavnost 50. člena navedenega zakona. Ustavno sodišče Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Ustavno sodišče) je 29. 11. 2018 namreč ugotovilo neskladje navedenega člena z Ustavo Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13, 75/16 in 92/21; v nadaljnjem besedilu: Ustava), zakonodajalcu pa dalo eno leto časa za sprejem ustrezne zakonodajne rešitve. Po besedah pobudnika je bilo izhodišče Državnega sveta za pripravo zakona, da so roki za reševanje volilnega spora, pristojnost organov in postopki urejeni na način, da se Državni svet lahko konstituirajo ne glede na morebitne volilne spore, zato je najustreznejša rešitev, po kateri se morebitni volilni spori rešujejo naknadno. Želja Državnega sveta je torej nemoteno konstituiranje organa kot celote ter njegovih delovnih teles brez kakršnihkoli zunanjih vplivov. Pobudnik je povedal, da je Služba Državnega sveta za pravne in analitične

zadeve (v nadaljnjem besedilu: SPAZ) v okviru priprave predloga zakona opravila številna neformalna usklajevanja, katerih rezultat je trenutni predlog zakona.

Komisija se je dodatno seznanila s predvidenim postopkom konstituiranja Državnega sveta. Državni svet se bo na prvi seji po volitvah seznanil z aktom o izidu volitev, ki ga bo v Uradnem listu Republike Slovenije objavila Državna volilna komisija, in se tudi konstituiral, če bo v aktu o izidu volitev ugotovljena izvolitev več kot polovice državnih svetnikov. Ugotovitve Državne volilne komisije bo možno izpodbijati s tožbo pred Vrhovnim sodiščem, kar pomeni, da se z reševanjem volilnih sporov Državni svet ne bo več ukvarjal.

V razpravi je člane komisije zanimalo, kako je potekalo usklajevanje različnih deležnikov, ter ali predlog zakona ustrezno odpravlja neskladje ZDSve z Ustavo. Člani komisije so bili seznanjeni, da je Ustavno sodišče ugotovilo neskladje 50. člena ZDSve z Ustavo, ker ne ureja dovolj določno postopka volilnega spora, saj ne določa dovolj širokega kroga pritožnikov, ne navaja razlogov za vložitev pritožbe, rokov postopka, niti ne ureja postopka pred Ustavnim sodiščem ter njegovih pooblastil. Predlog zakona pa po drugi strani precej natančno ureja postopek pred Vrhovnim sodiščem, vključno z jasno navedbo upravičencev za vložitev tožbe, razlogov, zaradi katerih se lahko vloži, natančno pa ureja tudi roke, vročanje, zastopanje in pooblastila Vrhovnega sodišča pri odločanju o vloženi tožbi. Predlog zakona ureja tudi prenehanje mandata v primeru razveljavitve volitev, med drugim tudi v primeru razveljavitve izvolitve več kot polovice članov Državnega sveta. Člani komisije so bili seznanjeni tudi o poteku usklajevanja, predstavnik SPAZ je poudaril, da je v postopku priprave predloga zakona potekalo široko neformalno usklajevanje z več deležniki, med drugim tudi tistimi, ki bodo del postopkov, ki jih predvideva predlog zakona.

Mandatno-imunitetna komisija je podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem svetu – zakonodajna iniciativa in pripravila poročilo za Državni svet. Slednji je zakonodajno iniciativo na 45. seji 10. 11. 2021 sprejel in jo posredoval Državnemu zboru. Predlog zakona še ni bil obravnavan na pristojnem delovnem telesu Državnega zbora.

Ad 3)

Pod točko Razno ni bilo razprave.

Miha Plahutnik
sekretar

Franci Rokavec
predsednik